

עפ"ת 40819/08/17 - מדינת ישראל נגד איתן תורג'מן

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 40819-08-17 מדינת ישראל נ' תורג'מן(עציר)

בפני כבוד השופט דניאל פיש
בעניין: מדינת ישראל

המערערת

נגד

איתן תורג'מן (עציר)

המשיב

נוכחים:

ב"כ המערערת: עו"ד חאלד חכרוש

ב"כ המשיב: עו"ד אבי אמר

המשיב באמצעות הליווי

גזר דין

בפניי ערעור מטעם המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (כב' השופט י' בכר) בפל"א 10761-04-17 מיום 16.8.17.

המשיב הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף, בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי. על פי כתב האישום, ביום 28.4.17 בשעה 18:05 נהג המשיב ברכב מסוג בומברדיה בעכו, על אף שנפסל קודם לכן מלנהוג, בנוכחותו, על ידי בית משפט לתעבורה עוד ביום 29.6.16 למשך 19 חודשים במסגרת תיק פ"ל 8445-11-14. יצוין עוד שבמסגרת אותו מקרה הורשע המשיב בעבירות של נהיגה בשכרות ונהיגה ללא רישיון רכב בתוקף ונדון בגינן למאסר מותנה בן 8 חודשים בנוסף על הפסילה.

בתיק נשוא הערעור נגזרו על המשיב עונשים כדלקמן:

עונש מאסר בפועל בן 8 חודשים, הפעלת המאסר המותנה שלעיל בחופף - כך שסך הכל ירצה הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו החל מיום 28.4.17; מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של נהיגה בפסילה; 9 חודשי פסילה בפועל; הפעלה במצטבר של עונש פסילה מותנה בן 3 חודשים שהיה תלוי ועומד נגד המשיב; פסילה על תנאי לתקופה של 4 חודשים; התחייבות בסך 3,000 ₪.

המערערת טוענת שבית המשפט שגה כאשר גזר עונש מאסר בפועל כה קצר ובנוסף שגה כאשר הורה על חפיפה מלאה של המאסר המותנה שהיה תלוי נגד המשיב ובנוסף שגה בהטלת עונש פסילה כה קצר. כמו כן, הועלתה טרזניה לגבי ההחלטה לשחרר את המשיב ממעצר ולדחות את תחילת מאסרו ליום 3.9.17 כאשר נטען שאין בסיס משפטי להחלטה זו.

נטען שהעבירה של נהיגה בזמן פסילה הינה חמורה ביותר ויש בה לסכן את שלום הציבור וביטחונו ושהעבירה מצביעה גם על זלזול בצו שיפוטי ומנהלי. נטען שהמשיב צבר עבירות רבות ומשך שנים הפר את חוקי התעבורה והפעם ביצע את המעשים פרק זמן קצר לאחר שנפסל רישונו. המדינה טענה שהעונש חורג לקולא מרף הענישה המקובל, ללא הצדקה. נטען שבית משפט קמא קבע שמתחם הענישה ההולם נע בין חודש מאסר מותנה לבין 18 חודשי מאסר בפועל ונטען שמדובר במתחם מקל מדי. בכל מקרה נטען שהיה מקום להטיל עונש ברף הגבוה של המתחם. נטען שהמשיב צבר לחובתו 16 הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות פליליות ו-86 הרשעות תעבורה החל משנת 1993. נטען עוד שלא ניתן משקל הולם לתסקיר שירות המבחן בו הומלץ על הטלת עונש קונקרטי.

המערערת עוד הפנתה לפסיקה במקרים דומים בה הוטלו עונשים מחמירים יותר באופן משמעותי מאשר במקרה דנן (רע"פ 512/10 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל, שם הוטלו בנסיבות דומות 18 חודשי מאסר בפועל בגין חזרה על העבירה של נהיגה ללא רישיון; רע"פ 1211/12 אברהם ישראלי נ' מדינת ישראל, שם הוטלו 8 חודשי מאסר ו-24 חודשי פסילה בגין עבירה ראשונה של נהיגה בפסילה, כאשר לא היה תלוי מאסר על תנאי וללא עבירות נלוות; רע"פ 8253/10 מדינת ישראל נ' שלמה גיא, שם הוטלו 12 חודשי מאסר ו-3 שנות פסילה לעבירה ראשונה של נהיגה בפסילה).

המדינה טענה שעונש הפסילה שהוטל חורג לקולא, כאשר נקבע רף ענישה שבין 6 חודשים עד 60 חודשים ונגזרו 9 חודשים בלבד, חרף עברו המכביד של המשיב בתחום התעבורה. נטען שהיה מקום לגזור עונש ברף העליון של המתחם.

נטען עוד שההחלטה שיתרת תקופת המאסר תחל החל מיום 3.9.17 בעוד שהמשיב מצוי במעצר עד תום ההליכים לוקה בחוסר סבירות קיצוני. נטען שבע"פ 2247/10 מדינת ישראל נ' שלום ימיני נקבע כי במקרה בו נאשם שמבקש עיכוב הביצוע החל לרצות עונשו, נדרש ביהמ"ש לטעמים מיוחדים להצדיק את דחיית ריצוי העונש.

הסנגור טען שאין מקום להתערב בגזר הדין על חלקיו השונים. באשר לעונש נטען כי העונש מידתי, בייחוד בהתחשב בכך שהמשיב הסכים להיוותר במעצר במהלך ההליך, וזאת בתקווה שבית המשפט יתחשב בתקופת המעצר בעת פסיקת העונש הסופי. הוזכר כי השהייה במעצר קשה יותר מהשהייה במאסר, כאשר העצור נעדר הזכויות הניתנות לאסירים.

באשר לחפיפת העונש, טען הסנגור שהענישה שהוטלה במקרה זה נהוגה בתיקי תעבורה ואזכר מספר מקרים מהתקופה האחרונה (ללא אזכור פרטי המקרים). נטען עוד שהתסקיר אודות המשיב היה חיובי במהותו וכי המשיב מתכנן לבקש סיוע מרשויות הרווחה לטפל בבעיותיו השונות לכשישתחרר בעוד תקופה קצרה.

באשר להחלטת בית המשפט שיתרת המאסר תרוצה החל מ-3.9.17, נטען שבית המשפט מוסמך לקבוע הסדר כאמור בהתאם לסעיף 87 לחוק העונשין.

בגזר הדין קבע בית המשפט שמתחם הענישה בגין העבירות נע בין מאסר על תנאי ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל ופסילה מ-6 עד 60 חודשים. באשר לענישה בתוך המתחם, שקל בית המשפט את הרכיבים השונים הדרושים לעניין. בית המשפט הגיע למסקנה כי נדרשת ענישה שיהא בה כדי להרתיע את המשיב מביצוע מעשים דומים בעתיד וכי שיקולים אלה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם, מיוחדות ככל שיהיו, אשר צידדו בענישה מרוככת יותר ללא מאסר. כך בית המשפט לא נענה לבקשת הסנגור לנקוט בהליך שיקומי מידי ולהאריך את המאסר על תנאי שנקבע בהליך הקודם והטיל את העונשים שפורטו לעיל.

תסקיר שירות המבחן מיום 11.7.17 פירט שהמשיב הוא גרוש עם שלושה ילדים בגילאי 5, 7 ו-19 והוא האחראי הבלעדי עליהם כאשר הם מתגוררים אצלו (הוגשו מסמך בבית המשפט לענייני משפחה לתמיכה בעניין זה). תואר רקע משפחתי מורכב, הן לגבי משפחת מוצאו והן לגבי משפחתו שלו. תואר יחס אכפתי לילדיו (גם לעניין זה הוגש מסמך מאת בית הספר בו לומדים ילדיו). שירות המבחן המליץ, בסופו של עניין, לאחר שקילת הסיכונים והסיכויים ומכיוון שהסנקציות העונשיות בעבר לא הועילו ונסיונות טיפול כשלו, על הטלת עונש שיחבר את המשיב לחומרת העבירות.

אכן, המתחם שנקבע על ידי בית משפט קמא מקל והיה מקום לקבוע רף עליון מחמיר יותר.

העונש שנגזר לא היה מחמיר ביותר. עם זאת, נראה שבית המשפט התחשב בכך שהמשיב הודה בתחילת ההליך וחסך זמן וקיבל אחריות בגין מעשיו. בנוסף, מקובל כי תקופת מעצר קשה יותר לריצוי מאשר תקופת מאסר ומבלי לערוך חישוב מדויק, נראה שהתקופה שהמשיב נמצא במעצר מביאה את העונש לתוך התחום הסביר. בסופו של עניין הוטל עונש מרתיע שיבהיר למשיב את הפסול שבמעשיו ומאידך, יתאפשר לו לשקם את חייו לאחר ריצוי העונש. במכלול הכולל, איני מוצא שהעונש חרג לקולא במידה שמחייבת התערבות במקרה הנדון.

החלטת ביהמ"ש שהמשיב יחל לרצות את עונשו החל מיום 3.9.17 וישתחרר לצורך כך ממעצרו, אפשרית מבחינה חוקית בהסתמך על סעיפים 43, 44 ו-87 לחוק העונשין, בניגוד לטענת המדינה. מדובר אומנם בבקשה חריגה אך כזו שנמצאת בסמכות ביהמ"ש. ביהמ"ש מצא לנכון לאפשר את הבקשה על רקע צרכיו המיוחדים של המשיב ומשפחתו.

על אף שהדבר אפשרי מבחינה טכנית, איני מוצא שמדובר בהסדר ראוי בנסיבות. על המשיב הוטל עונש מקל יחסית ואחת הסיבות לכך היתה כי הוא מרצה אותו מאז מעצרו. קטיעת ריצוי העונש בשלב זה - לקראת סופו בהתחשב עם המועד המשוער בו אמור המשיב להשתחרר - אינה עולה בקנה אחד עם השיקול שלעיל. על כן, יש מקום להתערב בחלק זה של גזר הדין. המשיב יוותר במאסר עד לסיום התקופה שנגזרה.

בנוסף, תקופת הפסילה של 9 חודשים היתה קצרה מדי בהתחשב בעברו של המשיב והמתחם שנקבע על ידי בית המשפט ותקופת הפסילה תוארך ל-15 חודשים החל מיום שחרורו של המשיב ממאסרו.

למעט שינויים אלה, לא מצאתי מקום להתערב בגזר הדין של בית משפט קמא.

ניתן היום, ל' אב תשע"ז, 22 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.